

ONUNCU SÖZ/ZEYLİN ÜÇÜNCÜ VE DÖRDÜNCÜ PARÇASI DERS -3

Hulusi Bey: Yani ikinci ne'şe göz açıp kapayıncaya belki ondan da daha kısa bir zamanda vuku bulacaktır. Yoksa ruhlar geldi hele siz bekleyin şeyi Allah yapsın cesedimi yapsın ki oraya gireyim ha. Onu bekletmek filan yok. Bir biri arkasından bir anda. Evet.

-: Eğer haşrin gelmesini,

Hulusi Bey: Buyur.

-: Beka âleminin zamanı bu zamanda ki zamanla aynı mı efendim şimdi. Beka âleminin zamanı ahiret âlemindeki o zaman mevhumu.

Hulusi Bey: Şimdi yevmi tarif eden aletler var. Beka âleminde ahiret âleminde ki yevm, ya bin senedir, dünya senesiyle. Bir gün bin sene veya ellibin sene. Sure-i Mearic'te

أَسْتَعِيدُ بِاللَّهِ *تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ

سَنَةٍ

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

Elli bin sene. Yani eyyam-i Kur'aniye, eyyam-i Kur'aniye ne kadarmış? Ya bin sene ve ya ellibin sene. Onun için dünyanın hilkati kaç gündür? Kaç günde halk etmiş Cenab-ı Hak?

-: Altı gün,

Hulusi Bey: Altı günde. Bir gün bin sene olan ayet sure-i şeyde de geçer. O ayeti dikkate alsan, o zaman dünyanın ömrü ne kadar? Kaç günde yapılmış, kaç senede yapılmış? Altıbin sene. Veyahut üçyüz bin senede yapılmış. O kadar da yaşayacağına işaret. Dünyanın ömrü ne kadardır? Ya altıbin yahut üçyüz bin sene. Kim bekliye. Siz bekleyin isterseniz git ha. Sırası gelen gitmiş. Başka ayette vardır ama sure-i Secde de

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ

سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ *صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ*

O Allahu Teâla emri dünyayı melaike ve sair esbab-ı semaviye ile tedbir edip asarı arza nüzul eder. Sonra asuman tarafına bir günde suud eder ki onun miktarı sizin hesabınızca bin yıldır.(ki beşyüz yıl nüzül, beşyüz yıl suudu olur. Eğer ben-i adem mesafesi olursa.)

(Mevakib tefsiri)

Orayı da o gün okuduğumuz ayet. Sure-i Mearic'teki

فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

Yani eyyam-ı Kur'aniye ya bin senedir ve yahut ellibin senedir bu ayet misal olarak getirilmiştir. Bin sena hakkında başka bir ayette vardır. Onu hafızlar bilir, hatırıma gelmiyor. Evet.

-: Eğer haşrin gelmesini, gelecek baharın gelmesi gibi kat'î bir surette anlamak istersen; haşre dair Onuncu Söz ile Yirmidokuzuncu Söz'e dikkat ile bak, gör. Eğer baharın gelmesi gibi inanmaz isen, gel parmağını gözüme sok.

Hulusi Bey: Gözünü parmağına değil, parmağını gözüme sok. Ters oldu, molla.

-: Dördüncü mes'ele olan mevt-i dünya ve kıyamet kopması ise: Bir anda bir seyyare veya bir kuyruklu yıldızın emr-i Rabbanî ile küremize, misafirhanemize çarpması; bu hanemizi harab edebilir. On senede yapılan bir sarayın, bir dakikada harab olması gibi...

Bitti.

Hulusi Bey: Çay geldi mi bırakırsın.

-:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

ZEYLİN DÖRDÜNCÜ PARÇASI

أَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ * قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ

مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

Yani, insan der: "Çürümüş kemikleri kim diriltecek?" Sen, de: "Kim, onları bidayeten inşa edip hayat vermiş ise o diriltecek."

Yani, insan der: "Çürümüş kemikleri kim diriltecek?"

Hulusi Bey: İşte müşrikler

-: Fiatını verelim.

(Çay molası, gençler ezber okuyor.)

-: İ'lem Eyyühel-Aziz! İnsan, yaşayış vaziyetince, bir dağdan kopup sel içine düşen veya yüksek bir apartmandan düşüp yuvarlanan bir şahıs gibidir.

Evet, hayat apartmanı yıkılıyor. Ömür tayyaresi şimşek gibi geçiyor. Zaman da sel dolaplarını sür'atle çalıştırıyor. Arz sefinesi de, sür'atle giderken **تَمْرٌ مَرَّ السَّحَابِ**

âyetini okuyor. Sefine-i arz sür'atle yürürken, dünyanın gayr-ı meşru lezzetlerine uzatılan ellere zehirli dikenlerin batacağı düşünölsün. Binaenaleyh o zehirli dünya oklarına bakıp el uzatma. Firakın elemi, telaki lezzetinden ağırdır.

Ey nefsi emmarem! Sana tâbi' değilim. Sen istediğın şeye ibadet et ve istediğın şeyin peşine düş; ben ancak ve ancak beni yaratıp, şems ve kamer ve arzı bana müsahhar eden Fâtır-ı Hakîm-i Zülcelal'e abd olurum.

(Mesnevi-i Nuriye Shf:109)

-: Maşallah.

-: "Ey insan! Senin elinde bulunan nefis ve malın senin mülkün değil, belki sana emanettir. O emanetin mâliki, her şeye kadîr, her şeyi bilir bir Rahîm-i Kerim'dir. O senin yanındaki mülkünü senden satın almak istiyor. Tâ senin için muhafaza etsin, zayi' olmasın. İleride mühim bir fiat sana verecek. Sen muvazzaf ve memur bir askersin. Onun namıyla çalış ve hesabıyla amel et. O'dur ki, muhtaç olduğun şeyleri sana rızık olarak gönderiyor ve senin tâkatın yetmediğı şeylerden seni muhafaza eder.

(Lem'alar Shf:119)

-: Avrupa ve Amerika'dan getirilen ve hakikatta yine İslâm'ın malı olan fen ve san'atı, nur-u tevhid içinde yoğurarak, Kur'anın bahsettiğı tefekkür ve mana-yı harfî nazarıyla, yani onun san'atkârı ve ustası namıyla onlara bakmalı ve "saadet-i ebediye ve sermediyeyi gösteren hakaik-i imaniye ve Kur'aniye mecmuası olan Nurlara doğru ileri, arş!" demeli ve dedirmeliyiz!

(Tarihçe-i Hayat Shf:158)

Beni, nefisini kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cem'iyetin imanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, âhiretimi de. Seksen küsur senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Bütün ömrüm harb meydanlarında, esaret zindanlarında, yahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı Harblerde bir cânî gibi muamele gördüm, bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilattan men'edildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere maruz kaldım. Zaman oldu ki, hayattan bin defa ziyade ölümü tercih ettim. Eğer dinim intihardan beni men'etmeseydi, belki bugün Said topraklar altında çürümüş gitmişti.

(Tarihçe-i Hayat Shf: 629)

Dünya, büyük bir manevî buhran geçiriyor. Manevî temelleri sarsılan garb cem'iyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taun felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müdhiş sâri illete karşı, İslâm cem'iyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtil formülleriyle mi? Yoksa İslâm cem'iyetinin ter ü taze iman esaslarıyla mı? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız iman

(Tarihçe-i Hayat Shf:628)

Hulusi Bey: Yardım edin.

-: Yani, insan der: "Çürümüş kemikleri kim diriltecek ?" Sen, de: "Kim, onları bidayeten inşa edip hayat vermiş ise o diriltecek." Onuncu Söz'ün Dokuzuncu Hakikatı'nın

Hulusi Bey: Yani müşrikler mezarlıktan bir insan kemiği getirdiler de Peygamber aleyhisselatu ve selam'a, "Sen mi bunların tekrar dirileceğini dava ediyorsun? Öyle deyince.

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ

Sana bu sözü söyleyenlere deki "Kim onu bidayette inşa etti ise yine yapabilir." Evet.

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

Evet.

-: Onuncu Söz'ün Dokuzuncu Hakikatı'nın üçüncü temsilinde tasvir edildiği gibi; bir zât göz önünde bir günde yeniden büyük bir orduyu teşkil ettiği halde, biri dese: "Şu zât, efradı istirahat için dağılmış olan bir taburu bir boru ile toplar, tabur nizamı altına getirebilir." Sen ey insan, desen "İnanmam." Ne kadar divanece bir inkâr olduğunu bilirsin. Aynen onun gibi; hiçlikten, yeniden ordu-misal bütün hayvanat ve sair zîhayatın tabur-misal cesedlerini kemal-i intizamla ve mizan-ı hikmetle o bedenlerin zerratını ve letaifini emr-i kün feyekûn ile kaydedip yerleştiren ve her karnda, hattâ her baharda rûy-i zeminde yüz binler ordu-misal zevil-hayatın enva'larını ve taifelerini icad eden bir Zât-ı Kadîr-i Alîm, tabur-misal bir cesedin nizamı altına girmekle birbiriyle tanışan zerrat-ı esasiye ve ecza-i asliyeyi bir sayha ile Sur-u İsrâfil'in borusuyla nasıl toplayabilir? İstib'ad suretinde denilir mi? Denilse, eblehçesine bir divaneliktir.

Hem Kur'an kâh oluyor ki; Cenab-ı Hakk'ın âhirette hârika ef'allerini kalbe kabul ettirmek için ihzariye hükmünde ve zihni tasdike müheyya etmek için bir i'dadiye suretinde, dünyadaki acaib ef'alini zikreder. Veyahut istikbalî ve uhrevî olan ef'al-i acibe-i İlahiyeyi öyle bir surette zikreder ki, meşhudumuz olan çok nazireleriyle onlara kanaatımız gelir. Meselâ:

أَسْتَعِيدُ بِاللَّهِ* أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ

Hulusi Bey: İnsan görmüyor mu, bilmez mi kendisinin bir sudan halk olduğunu. E bir sudan, bir sudan böyle mükemmel bir insan olur mu, yapılır mı? Allah bunu yapıyor işte, gözün önünde.

فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ

Evet.

-: Tâ surenin âhirine kadar... İşte şu bahiste haşir mes'elesinde Kur'an-ı Hakîm haşri isbat için yedi-sekiz surette, muhtelif bir tarzda isbat ediyor.

Evvelâ; neş'e-i ûlâyı nazara verir. Der ki:

Hulusi Bey: Neş'e-i ûlâyı, yani birinci yaratılışı nutfeden nutfeden. Rahm-ı maderden, nutfeden yaratılışını düşünme. Seni o karanlık yerde bir sudan yaratan Allah, evet öldükten sonra da seni, nasıl bir sudan senin gibi mükemmel, mükerrerrem bir insanı halk ediyor da, öldükten sonra yine senin o mükemmel vücudunu halk edip ruhunu da oraya nefh edip inşa

edemesin imkânı mı var. Onu yapan onu da yapar. Rahm-i maderde hangi usta çalışıyor da o bebek yapılıyor? Buyur.

-: Evvelâ; neş'e-i ûlâyı nazara verir. Der ki: Nutfeden alakaya, alakadan mudgaya, mudgadan tâ hilkat-ı insaniyeye kadar olan neş'etinizi görüyorsunuz. Nasıl oluyor ki, neş'e-i uhrâyı inkâr ediyorsunuz?.. O, onun misli, belki daha ehvenidir. Hem Cenab-ı Hak, insana karşı ettiği ihsanat-ı azîmeyi

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا

kelimesiyle işaret edip der: "Size böyle nimet eden bir zât, sizi başıboş bırakmaz ki, kabre girip kalkmamak üzere yatasınız."

Hulusi Bey: İşte o Arabistan mıntikasında yeşil ağacı bir birleştirerek ateş çıkaran, çıkartan o yeşil ağacı yaş yaş. Yaş yeşil ağacı bir birine sürmekle ateş çıkaran şeyi kim yapar? Fen mi yaptı? Hangi fen, hangi ecza oraya kav mı koydular, nedir kapsül mü koydular, barut mu koydular, nasıl ateşlendi?

مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ

Peki, peki molla.

-: Hem remzen der: Ölmüş ağaçların dirilip yeşillenmesini görüyorsunuz. Odun gibi kemiklerin hayat bulmasını kıyas edemeyip istib'ad ediyorsunuz.

Hulusi Bey: Odun gibi kemiklerin hayat

-: Hayat bulması

Hulusi Bey: Aynen öyle. Kemik gibi, kemik kalmış sadece. Kup kuru. Böyle kuru görünen bir ağacı Cenab-ı Hak yeşertiyor, diriltiyor. Bu da bir kurmay, ben dağ talimgâhında öğretmenim. Dedi ki, dedim ki ben işte bak haşrin bir misalidir bu. Ağaçlar sonbaharda yapraklarını döküyor, suyu kesiliyor, ölü gibi bir vaziyet alıyor. Ondan sonrada baharda da o onu tabiata isnat etmek istedi. Dedim fakat onlardan bazıları da hiç yeşermiyor. Ondan sonra köküne balta dayanıyor. Onu da odun yapıyor. Ekseriyetle, hüküm ekseriyettedir. Ekseri ağaçlar, bizim böyle kış memleketi olan yerlerde güzün bir nevi ölüyorlar. Yaprakları dökülüyor. Ondan sonra baharda da canlanıyorlar. Ekseriyet böyle. Aralarında bazısının da eceli tamam. Nebatatta da ecel var ha. Pehlivan onlarında bazıları olmuyor. Çekirdeklerin

bazısı fidan olmadığı gibi bazı ağaçlar da müddeti dolunca daha bekle ki sen bu yapraklana, çiçek vere, meyve vere o da hiçbir şey yapmaya. O da diyor ben öldüm. Sen sağ ol, baltayı getir beni yaktır.

-: Odun da lazım.

Hulusi Bey: Odun da lazım değil mi? Buyur.

-: Hem semavat ve arzı halkeden, semavat ve arzın meyvesi olan insanın hayat ve mematından âciz kalır mı?

Hulusi Bey: Semavatı da, gökleri de, yerleri de halk eden Allah. Yerin en mükemmel meyvesi olan insanı halk etmekten aciz olur mu?

-: Koca ağacı idare eden, o ağacın meyvesine ehemmiyet vermeyip başkasına mal eder mi? Bütün ağacın neticesini terketmekle, bütün eczasıyla hikmetle yoğrulmuş hilkat şeceresini abes ve beyhude yapar mı zannedersiniz? Der: Haşirde sizi ihya edecek zât öyle bir zâttır ki, bütün kâinat ona emirber nefer hükmündedir.

Hulusi Bey: Emirber neferi hükmündedir.

-: Emr-i kün feyekûne karşı kemal-i inkıyad ile serfuru eder.

Hulusi Bey: Başlarını eğerler.